

Projekt z dnia 11 lipca 2019 r.

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 2019 r.

w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów

Na podstawie art. 15 ust. 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161, 125 i 1091) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa sposób postępowania oraz wzory dokumentów stosowanych przy wykonywaniu przez policjantów następujących uprawnień:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) zatrzymywania osób:
 - a) pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego,
 - b) stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia;
- 3) pobierania od osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków w celu identyfikacji tych osób, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe;
- 4) pobierania od osób, po uzyskaniu od nich zgody, odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;
- 5) pobierania od osób odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;
- 6) pobierania od osób odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków w celu identyfikacji lub wykrywania sprawców przestępstw;
- 7) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych

i administracyjno-porządkowych podejmowanych na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, zwanej dalej „ustawą” – także i dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;

- 8) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu lub dźwięku w trakcie interwencji w miejscach innych niż publiczne, podczas prowadzenia działań kontrterrorystycznych oraz wspierania działań jednostek organizacyjnych Policji przez służbę kontrterrorystyczną w warunkach szczególnego zagrożenia lub wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działań, a także w policyjnych środkach transportu;
- 9) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej;
- 10) zwracania się o niezbędną pomoc do innych przedsiębiorców i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa;
- 11) dokonywania sprawdzenia prewencyjnego w celu ochrony przed bezprawnymi zamachami na życie lub zdrowie osób lub mienie lub w celu ochrony przed nieuprawnionymi działaniami skutkującymi zagrożeniem życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa i porządku publicznego lub:
 - a) zapobiegania zdarzeniom o charakterze terrorystycznym – osób w związku z ich dostępem na teren obiektów lub obszarów ochraniających przez Policję lub w związku z zabezpieczeniem przez Policję imprez masowych lub zgromadzeń, bagaży lub przedmiotów posiadanych przez te osoby, a także środków transportu lądowego, powietrznego lub wodnego lub pojazdów, którymi się poruszają w związku z dostępem do tych obiektów lub obszarów,
 - b) znalezienia i odebrania przedmiotów, których użycie ze względu na ich właściwości może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa przeprowadzonych czynności osób:
 - doprowadzanych przez Policję na polecenie lub zarządzenie uprawnionego organu lub w związku z realizacją czynności określonych przepisami prawa lub osób w stanie nietrzeźwości doprowadzanych przez Policję w celu wytrzeźwienia do siedziby jednostki organizacyjnej Policji lub innego miejsca określonego przepisami prawa lub wskazanego przez uprawniony organ, na

polecenie lub zarządzenie którego dokonuje się doprowadzenia, w tym osób doprowadzanych umieszczonych w jednostkach organizacyjnych Policji w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia,

- zatrzymywanych w przypadkach określonych w pkt 2, osób zatrzymanych, przyjmowanych do jednostek organizacyjnych Policji do pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych lub policyjnych izb dziecka lub umieszczanych w tych pomieszczeniach,
- pozbawionych wolności, w tym przebywających w zakładach karnych, aresztach śledczych, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, policyjnych izbach dziecka lub innych ośrodkach dla nieletnich, a także osób skazanych lub tymczasowo aresztowanych przekazywanych na podstawie umów międzynarodowych, podczas wykonywania w stosunku do tych osób przez Policję, na polecenie sądu lub prokuratora, czynności polegających na przemieszczaniu tych osób w związku z wykonywaniem czynności procesowych lub innych czynności określonych przez sąd lub prokuratora;

12) wydawania osobom poleceń określonego zachowania się w granicach niezbędnych do wykonywania czynności określonych w pkt 1–6 lub 11 lub wykonywania innych czynności służbowych podejmowanych w zakresie i w celu realizacji ustawowych zadań Policji lub w granicach niezbędnych do ochrony przed zatarciem śladów przy zabezpieczaniu miejsca zdarzenia lub w celu uniknięcia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób lub mienia, gdy jest to niezbędne do sprawniej realizacji zadań Policji albo uniknięcia zatarcia śladów przestępstwa lub wykroczenia.

§ 2. 1. Policjant, który przystępuje do czynności służbowych związanych z wykonywaniem uprawnień określonych w § 1 pkt 1, 3, 4, 6, 9 i 10, podaje swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, a także podstawę prawną i przyczynę podjęcia czynności służbowej.

2. Policjant nieumundurowany przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa w ust. 1, innych niż określone w art. 61 ustawy, okazuje legitymację służbową, a na żądanie osoby, wobec której podjęto wykonywanie tych uprawnień, okazuje ją w sposób umożliwiający odnotowanie danych w niej zawartych.

3. W przypadku realizacji czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 11 i 12, podanie informacji wskazanych w ust. 1 następuje na żądanie osoby, wobec której czynność służbowa jest realizowana.

4. Policjant po zakończeniu wykonywania czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 1–4, 6, 9 i 10, informuje ustnie osobę, wobec której podjęto te czynności, o prawie złożenia do właściwego miejscowo prokuratora zażalenia na sposób przeprowadzenia tych czynności.

§ 3. Jeżeli przedmioty ujawnione w wyniku czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 1–8 oraz 11 i 12, stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, policjant, w granicach dostępnych środków, niezwłocznie podejmuje czynności ochronne, a w szczególności zabezpiecza miejsce zagrożone przed dostępem osób postronnych oraz powiadamia dyżurnego właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji o konieczności zarządzenia działań usuwających to niebezpieczeństwo.

Rozdział 2.

Legitymowanie osób

§ 4. Policjant ustala tożsamość osoby legitymowanej na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) dokumentu paszportowego;
- 3) zagranicznego dokumentu tożsamości;
- 4) innego dokumentu zawierającego fotografię i oznaczonego numerem lub serią;
- 5) informacji o osobie w postaci zdjęcia wraz z opisem wizerunku osoby lub odcisków linii papilarnych zgromadzonych w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach danych, do których Policja ma dostęp;
- 6) oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt 1–4.

§ 5. 1. W przypadku legitymowania osoby znajdującej się w pojeździe policjant może, ze względów bezpieczeństwa, żądać opuszczenia pojazdu przez tę osobę oraz inne osoby znajdujące się w pojeździe.

2. W przypadku następującego bezpośrednio po sobie legitymowania z tej samej przyczyny kolejnych osób znajdujących się w pobliżu, policjant umundurowany jednokrotnie wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1 i 4 łącznie wobec wszystkich tych osób.

§ 6. W przypadku, gdy osoba legitymowana jest znana osobiście policjantowi, ustalenie jej tożsamości nie wymaga legitymowania.

§ 7. 1. Policjant dokumentuje legitymowanie osoby w notatniku służbowym, notatce służbowej lub notatce urzędowej, określając datę, czas, miejsce i przyczynę legitymowania oraz następujące dane osoby legitymowanej:

- 1) imię (imiona) i nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu;
- 2) numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL – datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców i nazwisko rodowe;
- 3) rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej, lub rodzaj informacji, o której mowa w § 4 pkt 5. na podstawie której ustalono tożsamość osoby legitymowanej.

2. Dokumentowanie czynności, o której mowa w ust. 1, może być realizowane w postaci elektronicznej.

Rozdział 3.

Zatrzymywanie osób

§ 8. 1. Policjant przy zatrzymywaniu osoby:

- 1) sprawdza, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi;
- 2) odbiera broń i przedmioty, o których mowa w pkt 1;
- 3) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1;
- 4) legitymuje osobę zatrzymywaną;
- 5) informuje osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu oraz uprzedza o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 6) doprowadza osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej Policji.

2. W przypadku zatrzymywania osoby, co do której z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że może posiadać broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi, policjant, przystępując do zatrzymania, poprzedza je okrzykiem „Policja!”, a następnie:

- 1) sprawdza, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi;
- 2) odbiera broń i przedmioty, o których mowa w pkt 1;
- 3) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1;
- 4) legitymuje osobę zatrzymywaną;
- 5) informuje osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu oraz uprzedza o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 6) doprowadza osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej Policji.

§ 9. 1. Policjant po doprowadzeniu osoby zatrzymanej do jednostki organizacyjnej Policji:

- 1) informuje osobę zatrzymaną o przysługujących jej prawach i wręcza jej odpowiednie pouczenie o uprawnieniach osoby zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a albo art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 2) wysłuchuje osobę zatrzymaną na okoliczność zatrzymania;
- 3) sporządza protokół zatrzymania osoby;
- 4) doręcza osobie zatrzymanej kopię protokołu zatrzymania za potwierdzeniem odbioru;
- 5) podejmuje czynności mające na celu realizację praw, o których mowa w pkt 1, jeżeli osoba zatrzymana tego zażądała;
- 6) zawiadamia o zatrzymaniu miejscowo właściwego prokuratora;
- 7) zawiadamia o zatrzymaniu dowódcę jednostki wojskowej, w razie powzięcia wiadomości, że osoba zatrzymana jest żołnierzem.

2. Czynności wymienionej w ust. 1 pkt 6 nie wykonuje się w odniesieniu do osób zatrzymanych pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego.

3. Jeżeli zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że jest ona pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo z innych powodów ma zakłóconą świadomość, czynności określone w ust. 1 pkt 1 i 4 wykonuje się po ustaniu przyczyn zakłócających świadomość osoby zatrzymanej.

4. Wzór protokołu zatrzymania osoby jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

5. Wzór pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a ustawy jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

6. Wzór pouczenia o uprawnieniach osoby zatrzymanej na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 10. 1. W przypadku wniesienia przez osobę zatrzymaną, o której mowa w § 1 pkt 2 lit. b, zażalenia na zasadność, legalność lub prawidłowość zatrzymania, należy niezwłocznie przekazać właściwemu sądowi kopię protokołu zatrzymania osoby wraz z materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

2. W przypadku wniesienia przez osobę zatrzymaną zażalenia na sposób przeprowadzenia zatrzymania, należy niezwłocznie przekazać właściwemu prokuratorowi kopię protokołu zatrzymania osoby wraz z materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

Rozdział 4.

Pobieranie od osób wymazu ze śluzówki policzków lub odcisków linii papilarnych oraz pobieranie odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości

§ 11. 1. Wymaz ze śluzówki policzków od osób lub materiał biologiczny ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości pobiera się przy użyciu przeznaczonych specjalnie do tych celów pakietów kryminalistycznych, oznakowanych indywidualnym kodem kreskowym.

2. Z pobrania od osoby o nieustalonej tożsamości oraz osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość wymazu ze śluzówki policzków policjant sporządza protokół według wzoru, który jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

3. Z pobrania od osoby wymazu ze śluzówki policzków, w celu identyfikacji osoby zaginionej lub zwłok o nieustalonej tożsamości policjant sporządza protokół według wzoru, który jest określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

4. Z pobrania materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości policjant sporządza protokół według wzoru, który jest określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

5. Z pobrania od osoby wymazu ze śluzówki policzków, w celu identyfikacji lub wykrywania sprawców przestępstw policjant sporządza protokół według wzoru, który jest określony w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

6. Materiał biologiczny pobrany ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości umieszcza się w pojemniku oznaczonym tym samym kodem kreskowym, jakim został oznaczony pakiet kryminalistyczny użyty do pobrania.

7. Protokoły, o których mowa w ust. 2–5, oznacza się tym samym kodem kreskowym, jakim został oznaczony pakiet kryminalistyczny użyty do pobrania.

§ 12. 1. Wymaz ze śluzówki policzków od osób oraz materiał biologiczny ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości pobiera policjant przeszkolony w tym zakresie.

2. W przypadku gdy policjant nie może osobiście pobrać wymazu ze śluzówki policzków lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości, składa pisemny wniosek do uprawnionego pracownika służby zdrowia albo instytucji naukowej lub specjalistycznej powołanej do przeprowadzania badań genetycznych.

3. W przypadkach uzasadnionych koniecznością natychmiastowego działania policjant może pobrać ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości próbkę z tkanek w postaci włosów z cebulkami oraz częścią dokerzeniową o długości co najmniej 1 cm, jeżeli został przeszkolony w tym zakresie.

§ 13. 1. W celu ustalenia, na podstawie odcisków linii papilarnych, tożsamości zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości, zwanych dalej „NN zwłokami”, oraz ustalenia, potwierdzenia lub weryfikacji tożsamości osoby, przeprowadza się wywiad daktyloskopijny.

2. W stosunku do osób, wywiad daktyloskopijny przeprowadza się w przypadku braku dostępu do urządzenia do szybkiej identyfikacji daktyloskopijnej osób lub w przypadku uzyskania wyniku negatywnego, lub powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do wyniku ustalenia, potwierdzenia lub weryfikacji tożsamości osoby.

3. W celu przeprowadzenia wywiadu daktyloskopijnego osoby, policjant pobiera samodzielnie lub przy pomocy specjalisty techniki kryminalistycznej odciski linii papilarnych palców i dłoni od osoby o nieustalonej tożsamości za pomocą urządzenia do elektronicznego

daktyloskopowania lub na kartę daktyloskopijną i chejroskopijną wpisując „WYWIAD” jako powód daktyloskopowania.

4. W celu przeprowadzenia wywiadu daktyloskopijnego NN zwłok, policjant pobiera samodzielnie lub przy pomocy specjalisty techniki kryminalistycznej odciski linii papilarnych palców i dłoni ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości na kartę daktyloskopijną i kartę chejroskopijną, lub z wykorzystaniem innych technik daktyloskopowania zwłok wpisując „WYWIAD” jako powód daktyloskopowania.

5. Pobrane w sposób określony w ust. 3 i 4 odciski linii papilarnych policjant dostarcza lub przesyła za pomocą teleinformatycznego systemu transmisji obrazów do Zakładu Daktyloskopii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, gdzie przeprowadzany jest wywiad daktyloskopijny.

6. Wzory karty daktyloskopijnej i karty chejroskopijnej są określone odpowiednio w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia wzorów kart daktyloskopijnych oraz trybu i sposobu ich przekazywania Komendantowi Głównemu Policji przez obowiązane do tego podmioty.

§ 14. 1. W celu identyfikacji lub wykrywania sprawców przestępstw pobiera się odciski linii papilarnych osób, a następnie rejestruje się je w zbiorach danych daktyloskopijnych, o których mowa w art. 21h ust. 1 ustawy.

2. W celu, o którym mowa w ust. 1, policjant pobiera samodzielnie lub przy pomocy specjalisty techniki kryminalistycznej odciski linii papilarnych palców i dłoni od osoby za pomocą urządzenia do elektronicznego daktyloskopowania.

3. Jeżeli pobranie odcisków linii papilarnych w sposób określony w ust. 2 z przyczyn technicznych jest niemożliwe, policjant pobiera samodzielnie lub przy pomocy specjalisty techniki kryminalistycznej odciski linii papilarnych na kartę daktyloskopijną i kartę chejroskopijną.

4. Wzory karty daktyloskopijnej i karty chejroskopijnej są określone odpowiednio w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia, o którym mowa w § 13 ust. 6.

5. Szczegółowy tryb i sposób pobierania oraz przekazywania do zbiorów, o których mowa w ust. 1, odcisków linii papilarnych w celu identyfikacji lub wykrywania sprawców przestępstw, regulują przepisy rozporządzenia, o którym mowa w § 13 ust. 6.

Rozdział 5.

Obserwowanie i rejestrowanie obrazu i dźwięku

§ 15. Policjant podczas czynności służbowych wykonuje uprawnienie do obserwowania i rejestrowania obrazu lub dźwięku zdarzeń w sposób:

- 1) bezpośredni – w przypadku obecności policjantów w miejscu prowadzenia obserwacji i rejestracji obrazu lub dźwięku zdarzeń;
- 2) zdalny – przy użyciu urządzeń teleinformatycznych przekazujących obraz lub dźwięk zdarzeń na odległość;
- 3) jawny lub przy użyciu metod uniemożliwiających osobom nieupoważnionym ustalenie faktu prowadzenia obserwacji i rejestracji.

§ 16. 1. Policjant dokumentuje czynności służbowe, o których mowa w § 15, stosownie do okoliczności i wyników obserwacji oraz dyspozycji uprawnionego podmiotu decydującego o podjęciu obserwacji, w notatniku służbowym, notatce służbowej, notatce urzędowej, komunikacie, meldunku, określając miejsce i czas ich rozpoczęcia i zakończenia oraz rodzaj użytych środków technicznych.

2. Dokumentowanie czynności, o której mowa w ust. 1, może być realizowane w postaci elektronicznej.

§ 17. 1. Zapis obrazu i dźwięku przechowuje się na informatycznym nośniku danych w sposób zapewniający jego poufność i integralność oraz ochronę przed jego utratą i zniszczeniem.

2. Za prawidłowe zabezpieczenie zapisanego obrazu i dźwięku przed utratą, zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej Policji lub upoważniona przez niego osoba.

3. W razie uszkodzenia nośnika lub zapisu obrazu i dźwięku powiadamia się kierownika jednostki organizacyjnej Policji.

§ 18. W celu prezentacji obrazu i dźwięku z przebiegu utrwalonej czynności służbowej zapis odtwarza się za pomocą przeznaczonego do tego celu urządzenia. Podczas odtwarzania można użyć urządzenia korygującego lub wzmacniającego utrwalonego obraz i dźwięk.

§ 19. 1. Zapis obrazu i dźwięku kopiuje się na informatyczny nośnik danych w sposób zapewniający jego poufność i integralność oraz ochronę przed utratą i zniszczeniem.

2. Przy każdorazowym wykonywaniu kopii obrazu i dźwięku, zapis powinien być kopiowany bezpośrednio z nośnika pierwotnego albo wtórnego, chyba że nie jest to możliwe z powodu utraty lub uszkodzenia tego nośnika lub utrwalonego na nim zapisu; w takim przypadku wykonuje się kopię z kopii sporządzonej na potrzeby postępowania, o którym mowa w art. 15b ustawy.

3. Kopię zapisu sporządza kierownik jednostki organizacyjnej Policji lub upoważniona przez niego osoba.

4. Każde wykonanie kopii odnotowuje się w ewidencji przekazanych zapisów obrazów i dźwięków, prowadzonej we właściwej jednostce organizacyjnej Policji.

Rozdział 6.

Żądanie niezbędnej pomocy oraz zwracanie się o niezbędną lub doraźną pomoc

§ 20. 1. Policjant żąda od instytucji państwowych, organów administracji publicznej oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej udzielenia niezbędnej pomocy przez osoby pełniące funkcje tych organów albo kierowników tych instytucji lub przedsiębiorców albo inne osoby upoważnione do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia żądanej pomocy lub w danym czasie dysponujące możliwościami jej udzielenia.

2. Żądanie udzielenia niezbędnej pomocy doręcza lub przekazuje drogą elektroniczną właściwy organ Policji lub policjant działający z upoważnienia tego organu.

3. Żądanie udzielenia niezbędnej pomocy zawiera powołanie podstawy prawnej żądania, określenie rodzaju i zakresu niezbędnej pomocy, wskazanie policjanta korzystającego z pomocy oraz pouczenie o odpowiedzialności karnej funkcjonariusza publicznego w razie niedopełnienia obowiązku udzielenia pomocy.

§ 21. 1. Żądanie, o którym mowa w § 20, może być zgłoszone ustnie przez każdego policjanta, który potrzebuje niezbędnej pomocy:

- 1) w sytuacjach niecierpiących zwłoki, w szczególności w przypadku wykonywania przez policjanta czynności służbowych w celu ratowania życia, zdrowia lub wolności człowieka albo ochrony mienia oraz w trakcie pościgu za sprawcą czynu zabronionego pod groźbą kary;
- 2) przy wykonywaniu czynności służbowej na pisemne polecenie sądu, prokuratora lub organu administracji publicznej.

2. Policjant, zgłaszając ustnie żądanie udzielenia niezbędnej pomocy, informuje osobę, do której zgłasza żądanie, o działaniu w sytuacji niecierpiącej zwłoki albo na polecenie sądu, prokuratora lub organu administracji publicznej oraz przekazuje tej osobie informacje określone w § 20 ust. 3.

3. Żądanie udzielenia niezbędnej pomocy zgłoszone ustnie potwierdza się niezwłocznie w sposób określony w § 20 ust. 2.

§ 22. 1. Policjant zwraca się do innych przedsiębiorców lub do organizacji społecznych o udzielenie niezbędnej pomocy przez osoby pełniące funkcje kierowników lub członków zarządu w tych przedsiębiorstwach lub organizacjach albo przez inne osoby upoważnione do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia pomocy lub w danym czasie dysponujących możliwościami jej udzielenia.

2. W zakresie formy zwracania się o pomoc, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 20 ust. 2 i § 21.

§ 23. Policjant, który w nagłym wypadku zwraca się ustnie do osoby o udzielenie niezbędnej pomocy, powiadamia tę osobę o nagłym wypadku oraz przekazuje jej informacje, o których mowa w § 20 ust. 3.

§ 24. W przypadku wykonywania niejawnych czynności służbowych policjant uprzedza każdą osobę udzielającą niezbędnej pomocy w ramach tych czynności o obowiązku zachowania w tajemnicy faktu udzielenia pomocy i szczegółów z tym związanych oraz o odpowiedzialności karnej w razie nieuprawnionego ujawnienia informacji niejawnych.

§ 25. Po zakończeniu czynności służbowych policjant składa bezpośrednio przełożonemu raport zawierający informację o wystąpieniu z żądaniem udzielenia niezbędnej pomocy lub o zwróceniu się o udzielenie niezbędnej pomocy.

§ 26. 1. Policjant sporządza pisemne pokwitowanie na rzeczy lub dokumenty użyte w ramach pomocy.

2. Pokwitowanie zawiera:

- 1) stopień, imię i nazwisko policjanta, jego numer identyfikacyjny oraz określenie jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni on służbę;
- 2) miejsce, datę i godzinę przejęcia użytej rzeczy lub użytego dokumentu;
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela, posiadacza użytej rzeczy lub użytego dokumentu;

- 4) opis użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu z uwzględnieniem ewentualnych uszkodzeń, a w odniesieniu do pojazdu – z podaniem marki, typu, modelu, numeru rejestracyjnego, ilości paliwa w zbiorniku oraz przebiegu według wskazań liczników zainstalowanych w pojeździe;
- 5) pouczenie o prawie do odszkodowania z tytułu uszkodzenia lub zniszczenia użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu;
- 6) określenie miejsca i, w miarę możliwości, terminu zwrotu użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu;
- 7) podpisy policjanta dokonującego czynności oraz właściciela, posiadacza użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu albo innej osoby upoważnionej do dysponowania tą rzeczą lub tym dokumentem.

3. Pokwitowanie sporządza się w dwóch egzemplarzach: przeznaczonym dla właściciela, posiadacza użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu oraz przeznaczonym do akt sprawy, w ramach której nastąpiło udzielenie pomocy.

4. W przypadkach uzasadnionych koniecznością niezwłocznego działania, w szczególności w celu ratowania życia, zdrowia ludzkiego lub mienia albo prowadzenia pościgu za sprawcą czynu zabronionego pod groźbą kary, policjant może odstąpić od wydania pisemnego pokwitowania i ustnie poinformować właściciela, posiadacza użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu o danych określonych w ust. 2 pkt 1, 5 i 6.

5. Jeżeli w pokwitowaniu nie określono terminu zwrotu rzeczy lub dokumentu oraz w sytuacji, o której mowa w ust. 4, policjant zwraca użyczoną rzecz lub użyczony dokument niezwłocznie po wykonaniu czynności służbowych albo po ustaniu potrzeby dalszego korzystania z tej rzeczy lub tego dokumentu.

§ 27. 1. Zwrot użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu odbywa się protokolarnie w terminie i miejscu uzgodnionych z właścicielem, posiadaczem tej rzeczy lub tego dokumentu.

2. Protokół zwrotu użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu zawiera:

- 1) stopień, imię i nazwisko policjanta dokonującego zwrotu, jego numer identyfikacyjny oraz określenie jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni służbę;
- 2) miejsce, datę i godzinę zwrotu użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu;
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela, posiadacza albo osoby upoważnionej do odbioru użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu;

- 4) opis stanu użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu przed i po ich użyciu przez policjanta, ze wskazaniem ewentualnych uszkodzeń powstałych w trakcie ich użycia, a w odniesieniu do pojazdu – z podaniem marki, typu, modelu, numeru rejestracyjnego, szacunkowej ilości paliwa oraz przebiegu według wskazań liczników zainstalowanych w pojeździe;
- 5) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 3, o stanie zwracanej użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu;
- 6) podpisy policjanta dokonującego zwrotu użyczonej rzeczy lub użyczonego dokumentu oraz osoby, o której mowa w pkt 3.

Rozdział 7.

Podejmowanie wobec osób czynności służbowych związanych ze sprawdzeniem prewencyjnym

§ 28. 1. Policjant dokumentuje podejmowane wobec osoby czynności służbowe związane ze sprawdzeniem prewencyjnym, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy, w dokumentacji służbowej, w szczególności w notatniku służbowym, notatce służbowej lub notatce urzędowej, określając:

- 1) czas i miejsce przeprowadzenia czynności;
- 2) przyczynę dokonania sprawdzenia prewencyjnego;
- 3) osobę, wobec której podejmowane są czynności, lub inną osobę obecną podczas dokonywanych czynności;
- 4) sposób przeprowadzenia i wynik czynności.

2. Dokumentowanie czynności, o której mowa w ust. 1, może być realizowane w postaci elektronicznej.

Rozdział 8.

Wydawanie osobom poleceń określonego zachowania

§ 29. 1. Wydanie osobie polecenia określonego zachowania, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 10 ustawy, następuje w sposób jednoznaczny i zrozumiały, w tym przy użyciu urządzeń technicznych.

2. Wydanie osobie polecenia określonego zachowania się w granicach niezbędnych do wykonywania czynności określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1–5 lub 9 ustawy, policjant

dokumentuje odpowiednio w notatniku służbowym, notatce służbowej, notatce urzędowej lub protokole z przeprowadzonych czynności, określając w szczególności:

- 1) czas i miejsce przeprowadzenia czynności;
- 2) osobę, wobec której wydano polecenie określonego zachowania się;
- 3) cel i opis czynności.

3. Dokumentowanie czynności, o których mowa w ust. 2, może być realizowane w postaci elektronicznej.

Rozdział 9.

Przepisy przejściowy i końcowy

§ 30. Dotychczasowe wzory protokołów określone w załącznikach nr 4-8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. poz. 1565) mogą być stosowane do wyczerpania zapasów, nie dłużej jednak, niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.¹⁾

PREZES

RADY MINISTRÓW

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym
i redakcyjnym

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego MSWiA

Anna Skowrońska – Kotra

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. poz. 1565).